

Hacettepe Üniversitesi
Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı
Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi

Amaç

MADDE 1- Bu Yönergenin amacı; Hacettepe Üniversitesi ve bağlı birimlerinde çalışmakta olan tüm üniversite mensuplarını toplumsal cinsiyete dayalı taciz, cinsel taciz, cinsel yönelime dayalı taciz, cinsel istismar, cinsel saldırı, ısrarlı takip ve misillemeye karşı korumak ve maruz kalanlara destek vermek amacıyla görevlendirilen Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu'nun yapı, görev ve uygulama esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönerge;

- (a) İş, eğitim-öğretim ilişkileri içinde bulunan tüm Üniversite bileşenlerine uygulanır.
- (b) Üniversite içinde meydana gelen olaylar ve Üniversite dışında olmakla birlikte üniversite bileşenleri arasında gelişen, akademik yaşama ve çalışma ortamına etkisi olan eylemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu Yönerge, 07/11/1982 tarih ve 2709 sayılı T.C. Anayasası, 2014 tarihli Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) ve 1979 tarihli Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), Türkiye'nin onaylamış olduğu ayrımcılık ve şiddet karşıtı tüm uluslararası sözleşmeler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri esas alınarak ve Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edilen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)" Amaç 3/Eylem 1 ve Eylem 5 uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu Yönergede geçen;

- (a) **Cinsel İstismar:** 18 yaşından küçüklere karşı gerçekleştirilen cinsel saldırı, cinsel saldırıya teşebbüs ve cinsel taciz eylemleri,
- (b) **Cinsel Saldırı:** Rızaya dayalı olmayan, fiziksel ve/veya psikolojik güç kullanımı, tehdit, korku, baskı altına alma, gözdağı verme, hile ve kandırma gibi zorlamalarla cinsel içerik taşıyan fiziksel bir davranışa maruz kalması yoluyla kişinin vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesini;
- (c) **Cinsel Taciz:** Kişiyle vücut teması bulunmadan yapılan ve rızaya dayalı olmayan, cinsel içerikli söz, tavır ve davranış biçimleri ile o kişinin kişilik hakkını ihlal edici veya bu maksatla gerçekleştirilen aşağılayıcı, düşmanca, hakaretamiz, küçük düşürücü veya saldırgan bir ortam yaratan her türlü istenmeyen cinsel davranışı,
- (ç) **Yönelime Dayalı Taciz:** Kişiyne cinsel yönelimi nedeniyle yöneltileen kişilik hakkını ihlal edici veya ayrımcılık oluşturan davranışları,
- (d) **Cinsiyete Dayalı Taciz:** Kişiyne cinsiyeti nedeniyle yöneltileen kişilik hakkını ihlal edici veya ayrımcılık oluşturan davranışları,
- (e) **Hukuk Müşavirliği:** Hacettepe Üniversitesi Hukuk Müşavirliğini

(f) Israrlı Takip: Bir kişinin rızası dışında peşine takılma, evinin, okulunun, işyerinin önünde bekleme, yolda uzaktan ya da yakından izleme, kişisel bilgilerini, gündelik hayatını öğrenmek üzerine soruşturma yapma ve bu bilgileri taciz etme amaçlı kullanma eylemlerini

(g) Komisyon: Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonunu,

(ğ) Merkez: Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezini (HÜKSAM),

(h) Misilleme: Kişinin cinsel veya duygusal amaçlı girişim ve teklifleri reddetmesi, ya da tacize uğradığını düşünerek şikayet etme yoluna gitmek istemesi/gitmesi nedeniyle, açıkça veya örtülü olarak iş veya eğitim yaşamının intikam amacıyla zorlaştırılmasını,

(ı) Rektör: Hacettepe Üniversitesi Rektörünü,

(i) Rıza: Kişinin hiçbir baskı altında kalmadan kendisine yönelik fiile serbest iradesiyle açıkça izin vermesini ifade eder. Unvan ve/veya mevki kullanılarak fiziksel ve/veya psikolojik güç kullanımı, tehdit, korku, baskı altına alma, gözdağı verme, hile ve kandırma ile alınan sesli ya da sessiz onay rıza olarak kabul edilemez. Sessiz kalmak rıza göstermek değildir. Rızanın sürekliliği esastır, rıza her zaman geri alınabilir.

(j) Senato: Hacettepe Üniversitesi Senatosunu,

(k) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,

(l) Üniversite Birimleri: Hacettepe Üniversitesine bağlı enstitüleri, fakülteleri, yüksekokulları, konservatuvarı, uygulama ve araştırma merkez ve birimlerini, idari ve sosyal birimleri, kültür ve spor merkezlerini ve yurtları,

(m) Üniversite Mensupları: Hacettepe Üniversitesinde ve bağlı birimlerinde çalışmakta olan tüm akademik ve idari personel ile öğrencileri ifade eder.

Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu ve Görevleri

MADDE 5-

(a) Komisyon toplam 11 (onbir) üyeden oluşur; Merkez Yönetim Kurulu tarafından önerilen; Merkezden 2 (iki) kişi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümünden 1 (bir) kişi, Psikolojik Danışma Biriminden 1 (bir) kişi, Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalından 1 (bir) kişi, **Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalından 1 (bir) kişi**, Üniversitemizin çeşitli fakültelerinden toplumsal cinsiyet alanında çalışmaları olan veya bu konuda duyarlı ve birikimli, aktif faaliyetlerde bulunan akademik personel arasından **5 (beş) kişi** Rektör tarafından atanır.

(b) İdari personeli ilgilendiren şikayetlere ilişkin toplantılarda mevcut bulunmak üzere 2 (iki) idari personel, sadece o konuyla sınırlı olmak üzere geçici üye olarak, Genel Sekreterin önerisiyle Rektör tarafından atanır.

(c) Komisyon üyeleri arasından 1 (bir) kişi Komisyon Koordinatörü, 1 (bir) kişi ise Koordinatör Yardımcısı olarak Komisyon üyeleri tarafından seçilerek önerilir, Rektör tarafından atanır.

(ç) Bir takvim yılı içinde, izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği sona erer ve yerine aynı nitelikte yeni üye atanır.

(d) Komisyonunda kadın üye sayısı erkek üye sayısından az olamaz.

(e) Komisyon üyelerinin görev süresi 3 (üç) yıldır. Bilgi birikiminin korunması ve devamlılığın sağlanması açısından görev süresi dolan üyelere en az 1 (bir) kişi yeni

(f) Komisyon gerek duyduğu, hallerde Hukuk Müşavirliğinden uzman desteği alabilir.

- (g) Komisyon, Yükseköğretim Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, İş Kanunu ile Yükseköğretim Kurumu Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin ilgili maddeleri doğrultusunda şikayet üzerine şikayetçiyi başvurabileceği hukuksal çözüm yolları konusunda bilgilendirir ve gerekli psikolojik ve tıbbi desteği Üniversitenin şikayet üzerine şikayetçiyi başvurabileceği hukuksal çözüm yolları konusunda bilgilendirir ve gerekli psikolojik ve tıbbi desteği Üniversitenin ilgili birimleri ile işbirliği halinde sağlar. Yasal zorunluluklar dışında şikayetçinin talebi olmadan hiçbir işlem başlatılamaz. Kişinin şikayeti değerlendirilerek Komisyon tarafından bir rapor hazırlanır ve Rektörlük Makamına sunulur.
- (ğ) Komisyon başvuru ile ilgili acil tedbirlerin alınması gerektiği kararına varır ise bu kararı yazılı olarak Rektörlüğe bildirir.
- (h) Komisyon, Üniversitede cinsel saldırı dahil cinsel şiddete, cinsel istismara, cinsel tacize, cinsel yönelime dayalı tacize, cinsiyete dayalı tacize, ısrarlı takibe ve misillemeye karşı farkındalık yaratmak ve duyarlılık kazandırmak için eğitim ve benzeri çalışmalar (sempozyum, çalıştay, konferans gibi) yürütür, yayınlar yapar.
- (ı) Komisyon, öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve diğer tüm personelin cinsel saldırı dahil cinsel şiddet, cinsel istismar, cinsel taciz, cinsel yönelime dayalı taciz, cinsiyete dayalı taciz, ısrarlı takip ve misilleme durumunda başvurabileceği birimlerin ve söz konusu birimlerin iletişim bilgilerinin duyurulmasını sağlar.

Başvuru Yöntemi

MADDE 6-

- (a) Yönerge uyarınca cinsel saldırıya, cinsel şiddete, cinsel istismara, cinsel tacize, cinsel yönelime dayalı tacize, cinsiyete dayalı tacize, ısrarlı takibe ve/veya misillemeye uğradığını düşünen veya bu eylemlere tanık olan üçüncü kişiler, Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonuna ilk aşamada şahsen, telefonla, dilekçeyle veya elektronik posta yoluyla başvuruda bulunabilirler. Takiben başvurunun Komisyon tarafından değerlendirmeye alınması için yazılı başvuru gereklidir. Üçüncü kişilerin olayı bildirdiği durumlarda şikayetçinin talebi olmadan destek süreci dışında hiçbir işlem başlatılamaz. Ancak üçüncü kişiler tarafından bildirilen eylem Türk Ceza Kanunu bakımından suç teşkil ediyorsa, Komisyon durumu Rektörlük Makamına bildirir.
- (b) Komisyon dışında başka birimlere başvuru yapılması halinde, bu birimler kişileri Komisyonun varlığı ve işlevi hakkında bilgilendirir.
- (c) Komisyona yapılan başvurular öncelikle Komisyonca belirlenen 2 (iki) kişi tarafından ön değerlendirmeye tabi tutulur. Her başvuru için bir kayıt açılır ve bir kayıt numarası verilir. Kayıt formunda başvuranın kimlik bilgileri yer almaz. Takip eden işlemler bu kayıt numarası kullanılarak gerçekleştirilir. Ön değerlendirme yapıldıktan sonra hazırlanan değerlendirme raporu Komisyona sunulur.

Değerlendirme Sürecine İlişkin İlkeler

MADDE 7-

- (a) Komisyon, şikayet ve şikayet sonrası tüm süreçte, olayı ve başvuru sahibinin veya sahiplerinin, şikayet edilen kişi veya kişilerin ve olaya tanık olan üçüncü kişilerin kimliklerini gizli tutmakla yükümlüdür. Olaydan haberdar olan yöneticiler ve diğer personel de aynı ilkeye uyar. Şikayetler ve yapılan incelemeler, gizlilik ilkesi uyarınca, araştırmalarda, yayınlarda, yapılacak konuşmalarda ve istatistiki çalışmalarda kullanılamaz.

- (b) Tüm başvurular en geç 1 ay içerisinde değerlendirmeye alınır. Hiçbir başvuru sonuçsuz bırakılamaz.
- (c) Şikayette bulunmuş kişilere karşı oluşabilecek misilleme hareketlerine karşı gerektiğinde idari tedbirler alınması amacıyla yetkili mercilere bildirim yapılır.
- (ç) Komisyon gerektiğinde, hazırladığı değerlendirme raporunu “Gizli” damgası ile Rektörlük Makamına iletir.

Yürürlük

MADDE 8- Bu yönerge Üniversite Senatosunda kabul edildięi, tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- Bu Yönerge hükümlerini Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.